

แผนการจัดการเรียนรู้
บูรณาการงานเศรษฐกิจพอเพียง

รหัสวิชา ส23101 รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้น ม.3 หน่วยการเรียนรู้ ระบบเศรษฐกิจ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง หลักการบริหารทรัพยากร

เวลา 1 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้ ส3.1 เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง ตัวชี้วัด ม.3/2 มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. สาระสำคัญ

วิชาเศรษฐศาสตร์มีประโยชน์ในการศึกษาพฤติกรรมของมนุษย์ในการตัดสินใจเกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ ทำให้ครอบครัวหรือสังคมตัดสินใจในการผลิตหรือบริโภคได้อย่างสมดุลรู้จักประโยชน์ในการบริหารทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพหรือเป็นไปตามเป้าหมายมากที่สุด

3. สาระการเรียนรู้

หลักการบริหารทรัพยากร

- หลักประสิทธิภาพ
- หลักประสิทธิผล
- หลักความเป็นธรรม

4. การบูรณาการกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ความพอประมาณ

- รู้ศักยภาพของตนเองควระบริหารทรัพยากรอย่างไรให้เกิดประโยชน์สูงสุด
- รู้จักการ

ความมีเหตุมีผล

- ได้เรียนรู้การหารายได้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการบริหารทรัพยากร
- สร้างหลักวิธีคิดอย่างเป็นระบบและเป็นเหตุเป็นผล

การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

- สร้างให้นักเรียนมีจิตสำนึกและเห็นคุณค่าของพืชในชุมชน
- เป็นค่านิยมที่เกิดขึ้นในชุมชนและถ่ายทอดลงไปสู่เด็ก

เงื่อนไขความรู้

- รู้หลักการบริหารทรัพยากร เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด
- นำความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้มาวางแผนอย่างระมัดระวังในการบริหารทรัพยากรในชุมชน

เงื่อนไขคุณธรรม

- มีความอดทนความรับผิดชอบและความสามัคคีในการช่วยเหลือกัน

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับความหมายของวิชาเศรษฐศาสตร์และพืชเศรษฐกิจในท้องถิ่นของนักเรียนและในการผลิตสินค้านั้นเราควรคำนึงถึงสิ่งใด
2. ครูชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจว่าในชีวิตประจำวัน เกิดภาวะผันแปรทางเศรษฐกิจซึ่งส่งผลกระทบต่อราคาสินค้า ดังนั้น หน่วยครัวเรือนในฐานะผู้ผลิตและผู้บริโภคจึงติดตามข้อมูลเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์ในด้านผู้ผลิตและผู้บริโภค

ขั้นให้ประสบการณ์

1. ครูอธิบายหลักคำคัญที่ควรรู้เกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์โดยใช้สื่อประกอบคำอธิบายในเรื่องต่อไปนี้พร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบ

1) หลักการบริหารทรัพยากร

- หลักประสิทธิภาพ
- หลักประสิทธิผล
- หลักความเป็นธรรม
- กำลังซื้อและต้นทุนเสียโอกาส

2) ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นร่วมกันในคำถามต่อไปนี้

- ในการเลือกซื้อสินค้าและบริการนั้นเราต้องคำนึงถึงเรื่องใดบ้าง
- ต้นทุนเสียโอกาสหมายความว่าอย่างไร

3. ให้นักเรียนรวมกลุ่มกัน กลุ่มละ 4 คน คละกันตามความสามารถโดยจัดเป็นกลุ่มไว้ล่วงหน้าแล้วให้นักเรียนทำใบงานเรื่องเศรษฐศาสตร์กับชีวิตประจำวัน

4. นักเรียนและครูช่วยกันเฉลยคำตอบในใบงานและผลัดกันแสดงเหตุผลในกรณีคำตอบไม่ตรงกัน
5. ให้นักเรียนจับคู่กันและทำใบงานพืชท้องถิ่น (มะแฮะ) มีหลักการบริหารทรัพยากรในท้องถิ่นอย่างไรส่งครูผู้สอนตามวันเวลาที่กำหนด

ขั้นสรุป

นักเรียนร่วมกันสรุป การศึกษาเศรษฐศาสตร์เกี่ยวกับพืชท้องถิ่นชุมชนและสามารถนำหลักการบริหารทรัพยากรไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

สื่อ

1. พืชจริง (มะแฮะ)
2. แผ่นภาพเช่น ภาพดอกไม้ไฟ
3. ใบงาน
4. ชิ้นงาน

แหล่งการเรียนรู้

สวนพฤกษศาสตร์, ศูนย์วิถีพอเพียง

การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจใบงาน	ใบงาน	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
ประเมินการนำเสนอผลงาน	แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ และ มุ่งมั่นในการทำงาน	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

(ลงชื่อ).....ผู้สอน

(นางปานฤดี รอดมา)

แนวทางการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1. ผู้สอนนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

หลัก พอเพียง ประเด็น	พอประมาณ	มีเหตุผล	มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี
เนื้อหา	วิเคราะห์หลักสูตร มาตรฐานและตัวชี้วัด และจัดเนื้อหาสาระให้ เหมาะสมบริบทของ ชุมชนเวลาและวัยของ ผู้เรียน	เพื่อให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้ อย่างเข้าใจตามลำดับง่าย ไปหายากบรรลุ วัตถุประสงค์ตาม มาตรฐานและตัวชี้วัดที่ กำหนดไว้ในหลักสูตร	ศึกษาหลักสูตรมาตรฐาน ตัวชี้วัดจัดเรียงลำดับเนื้อหา จากง่ายไปหายากเนื้อหาที่ เป็นเรื่องใกล้ตัว ไปถึงเรื่อง ไกลตัว
เวลา	ศึกษาโครงสร้างเวลาใน หลักสูตรกำหนดเวลา เหมาะสมกับกิจกรรม เนื้อหา วัยของผู้เรียน	กำหนดเวลาเพื่อให้เรียน ได้ปฏิบัติกิจกรรมได้เต็ม ตามศักยภาพผู้เรียนเกิด การเรียนรู้อย่างมี ประสิทธิภาพบรรลุตาม วัตถุประสงค์	วางแผนการใช้เวลาในการ ทำงานได้เหมาะสมกำหนด ขั้นตอนการปฏิบัติกิจกรรม ให้ชัดเจนตามเวลาที่มีและ เพื่อเวลาไว้รองรับเหตุการณ์ที่ อาจเปลี่ยนแปลงในขณะที่ทำ กิจกรรม
วิธีการจัดกิจกรรม	-แบ่งกลุ่มนักเรียนให้ พอดีกับเนื้อหากิจกรรม และจำนวนนักเรียน -กำหนดกิจกรรม ใบบงาน ภาระงานต่างๆให้ เหมาะสมกับเนื้อหาใน เวลาที่กำหนด	-เพื่อฝึกทักษะในการใช้ หลักการบริหารทรัพยากร สร้างหลักวิธีคิดอย่างเป็น ระบบและเป็นเหตุเป็นผล	-ครูชี้แจงขั้นตอนการทำ กิจกรรมกลุ่มและให้ คำแนะนำ/ปรึกษาอย่าง ใกล้ชิดในขณะที่นักเรียน ปฏิบัติงาน
แหล่งเรียนรู้	-การเลือกใช้แหล่งเรียนรู้ ในการเรียนการสอน เหมาะสมกับเนื้อหา กิจกรรม เวลาในการทำ กิจกรรมและวัยของ ผู้เรียน	-เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้แหล่ง เรียนรู้ได้อย่างมีคุณค่า -เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ตามสภาพจริง ตามตัวชี้วัด	-สำรวจแหล่งเรียนรู้ที่มีใน โรงเรียนหรือในท้องถิ่นให้มี ความพร้อม -จัดเตรียมแหล่งเรียนรู้สำรอง ไว้ในกรณีที่แหล่งเรียนรู้นั้นมี ปัญหา

<p>สื่อ/อุปกรณ์</p>	<p>-การเลือกใช้สื่อ วัสดุ อุปกรณ์/ในการเรียนการสอนเหมาะสมกับเนื้อหา กิจกรรมวัยของผู้เรียน และมีจำนวนพอเพียงกับผู้เรียน</p> <p>-กำหนดชิ้นงานและภาระงานให้เหมาะสมกับเนื้อหาเวลาและระดับชั้นของนักเรียน</p>	<p>-ผู้เรียนใช้สื่ออุปกรณ์อย่างประหยัดคุ้มค่าอย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>-ให้ผู้เรียนฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหาได้เกิดการเรียนรู้บรรลุตามวัตถุประสงค์</p>	<p>-จัดเตรียมสื่ออุปกรณ์ให้เพียงพอกับจำนวนผู้เรียนมีสำรองไว้ในกรณี que สื่อชำรุดใช้การไม่ได้</p>
<p>การประเมินผล</p>	<p>-ออกแบบวิธีการวัด ประเมินผลให้ตรงตามมาตรฐานแล้วตัวชี้วัด</p> <p>-การประเมินผลเหมาะสมกับกิจกรรม เนื้อหา วัยของผู้เรียน และเวลาที่กำหนด</p>	<p>-เพื่อวัด/ประเมินให้ตรงตามตัวชี้วัดมาตรฐานในหลักสูตร</p> <p>-เพื่อวัด/ประเมินผลได้ชัดเจนผู้เรียนได้แสดงความสามารถเต็มศักยภาพ</p>	<p>-วางแผนการวัดประเมินผลให้เป็นขั้นตอนชัดเจน</p> <p>-แบบประเมิน ข้อสอบมีการตรวจปรับปรุงแก้ไขให้มีความเชื่อมั่นและเที่ยงตรงในการวัดตามตัวชี้วัด</p> <p>-มีเครื่องมือวัดผลเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน</p>
<p>ความรู้ที่ครูจำเป็นต้องมี</p>	<p>เรื่องหลักสูตรมาตรฐานตัวชี้วัดและสาระแกนกลางตามหลักสูตรปี 2551</p> <p>-เรื่องการวางแผนและการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องตามมาตรฐานและตัวชี้วัด</p> <p>-เรื่องเทคนิคกระบวนการเรียนการสอนแบบกระบวนการกลุ่ม</p> <p>-มีความรู้และทักษะในการใช้สื่อและอุปกรณ์</p> <p>-มีความรู้เรื่องการวัดผลและประเมินผลให้สอดคล้องกับกิจกรรมและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร</p> <p>-ความรู้เรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>		
<p>คุณธรรมของครู</p>	<p>มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ขยันอดทน เสียสละ รักและเมตตาต่อศิษย์รับผิดชอบตรงต่อเวลา ยึดหยุ่นมีความเป็นกัลยามิตรและมีวินัยในตนเองเป็นแบบอย่างที่ดี</p>		

2. ผลที่เกิดกับผู้เรียนสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากการจัดการเรียนรู้

2.1 ผู้เรียนได้เรียนรู้หลักคิดและฝึกปฏิบัติตามหลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไข ดังนี้

	พอประมาณ	มีเหตุผล	มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี
หลักพอเพียง	<p>1.ผู้เรียนจัดแบ่งหน้าที่การทำงานในกลุ่มได้เหมาะสมกับความสามารถตามศักยภาพของแต่ละคน</p> <p>2.ใช้เวลาในการศึกษาและปฏิบัติงานได้เหมาะสมกับเวลาที่กำหนด</p> <p>3.ใช้วัสดุอุปกรณ์ให้คุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด</p> <p>4.เข้าร่วมกิจกรรมได้เหมาะสมตามความรู้ความสามารถของแต่ละคน</p> <p>5.ใช้แหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในชุมชน</p>	<p>1.ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มีวินัยในการรักษาเวลาเพื่อให้งานบรรลุตามวัตถุประสงค์</p> <p>2.คิดวิเคราะห์ในประเด็นที่ศึกษาได้อย่างมีเหตุผล</p> <p>3.นำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน</p>	<p>1.มีการวางแผนการทำงานอย่างรอบคอบให้ทันตามกำหนดเวลา</p> <p>2.เคารพกฎกติกาและยอมรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่มปฏิบัติตามขั้นตอนของการเรียนรู้ตามกระบวนการกลุ่ม</p> <p>3.ระมัดระวังรอบคอบในการใช้วัสดุอุปกรณ์</p>
ความรู้ที่มีก่อนเรียน	<p>-ทักษะกระบวนการทำงานกลุ่ม</p> <p>-พื้นฐานของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>		
คุณธรรม	<p>ความสามัคคี มีวินัย ตรงต่อเวลา ความรับผิดชอบ ช่วยเหลือแบ่งปัน ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ พอประมาณ เสียสละ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีจิตอาสา</p>		

2.2 ผู้เรียนได้เรียนรู้การใช้ชีวิตที่สมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงใน 4 มิติ
ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

ด้าน องค์ประกอบ	สมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ			
	วัตถุประสงค์	สังคม	สิ่งแวดล้อม	วัฒนธรรม
ความรู้	-มีความรู้เรื่อง ทรัพยากรในชุมชน หรือท้องถิ่น	-หลักการ เป้าหมายหลัก ปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	-มีความรอบรู้ใน การใช้หลักการ บริหารทรัพยากร	-มีความรู้เรื่อง วัฒนธรรม ประเพณีที่ สอดคล้องกับวิถี ชีวิตของคนใน ชุมชน
ทักษะ	-รู้จักการใช้ ทรัพยากรและนำ ทรัพยากรนั้นมา แปรรูป	-ทักษะการคิด แก้ปัญหาโดยนำ หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง มาปรับใช้ในชีวิต	-หลักการบริหาร ทรัพยากรให้ คุ้มค่าและเกิด ประโยชน์สูงสุด	รู้จักแบ่งปัน ทรัพยากรที่มีเพื่อ การอยู่ร่วมกันอย่าง มีความสุข มี ความภาคภูมิใจใน ความเป็นอยู่อย่าง พอเพียงของตนเอง และครอบครัวและ ชุมชน

ภาคผนวก

แผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ

รายวิชา สังคมศึกษา

รหัส ส23101

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555

เวลาเรียน 60 ชั่วโมง/ภาคเรียน/ปี เวลาเรียน 3 ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน 1.5 หน่วยกิต

ผู้สอน นางปานฤดี รอดมา ตำแหน่งพนักงานราชการ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาฯ

เห็นสมควรอนุมัติให้ใช้สอนได้

(ลงชื่อ).....หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาฯ
(นางสาวปริญญา ยิ้มยวน)

(ลงชื่อ).....หัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
(นางสาวนิยม อยู่รัมย์)

(ลงชื่อ).....รองผู้อำนวยการโรงเรียนกลุ่มบริหารวิชาการ
(นางสาววรินทร์ทิพย์ หมี่แสน)

อนุมัติให้ใช้ได้

(ลงชื่อ).....
(นายสมศักดิ์ แสงประเสริฐ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ตาก